

Renal arter stenozlarında üç boyutlu kontrastlı MR anjiyografi: DSA ile karşılaştırma

Banu Yağmurlu, Ayşe Erden, İlhan Erden, Suat Fitöz, Sadık Bilgiç

AMAÇ

Hipertansif olgularda, renal arter stenozunu saptamaya yönelik üç boyutlu kontrastlı manyetik rezonans anjiyografisinin tanısal duyarlılık ve özgürlüğünü saptamak.

GEREÇ VE YÖNTEM

Renal arter stenozu şüphesi olan, yaşıları 27-75 arasında değişen, 18'i erkek, 8'i kadın olmak üzere toplam 26 olgu çalışma kapsamına alındı. Tüm olgular üç boyutlu kontrastlı MR anjiyografi ve sonrasında selektif renal arter dijital subtraksiyon anjiyografi (DSA) ile değerlendirildi. MR anjiyografi bulguları, altın standart kabul edilen DSA bulguları ile karşılaştırıldı.

BULGULAR

MR anjiyografi ile görüntülenen toplam 56 adet renal arterin 24'ünde stenoz saptandı, 2 adet renal arter ise tıkalı olarak değerlendirildi. DSA bulguları ile karşılaştırıldığında bu stenozların birinde yalancı pozitiflik, birinde yalancı negatiflik kaydedildi, bir aksesuar renal arter MR anjiyografi ile görüntülenemedi. Diğer stenozlar ve okluzyonlar DSA ile uyumlu idi. MR anjiyografi ile çok ince kalibredeki bir aksesuar renal arter stenozu saptanmadı. Normal kalibredeki bir renal arterde ise ostium düzeyinde, türbülent akıma bağlı oluşan "dephasing" artefaktı stenoz olarak yorumlandı. Tüm bu bulgulara göre üç boyutlu kontrastlı renal arter MR anjiyografisinin duyarlılığı %95, özgürlüğü %96, doğruluk oranı ise %96 olarak bulundu.

SONUÇ

Kontrastlı renal arter MR anjiyografi, renal arter stenozu şüphesi olan olgularda, nefrotoksik ajanların, ionizan radyasyonun ve arteriel kateterizasyonun bilinen riskleri olmaksızın değerlendirmeye olanak tanıyan, hızlı, non invaziv ve objektif bir tarama yöntemidir. Duyarlılık, özgürlük ve tanısal doğruluk değerleri oldukça yüksektir.

Kardiyovasküler hastalık, böbrek yetmezliği ve serebrovasküler olay gelişiminde belirgin bir risk faktörü olan hipertansiyon, popülsiyonda oldukça sık görülen bir patolojidir. %90 oranında altta yatan sebep ortaya konamaz ve bu grup, primer hipertansiyon olarak bilinir. Sekonder hipertansiyonda ise etken bellidir ve ortadan kaldırılması ile tedavi mümkündür. Dolayısı ile hipertansif popülsiyonda sıklığı %0.5-5 arasında değişen renovasküler hipertansiyonun primer hipertansiyondan ayırımı, girişimsel radyolojik veya cerrahi yöntemlerle tedavi edilebilir olması bakımından büyük önem taşımaktadır (1). Renal arter stenozu (RAS) tanısında DSA halen altın standart yöntemdir, ancak invaziv oluşu nedeni ile günümüzde pek çok non invaziv tarama yöntemi anjiyografiye alternatif olarak giderek artan sıklıkta kullanılmaktadır. Bu yönyle üç boyutlu (3B) kontrastlı renal arter MR anjiyografi (MRA), konvansiyonel MRA tekniklerine göre belirgin üstünlükleri olan, bunun yanısıra iyotlu kontrast madde enjeksiyonu, arteriel girişim ve ionizan radyasyonun bilinen risklerini içermeyen bir non invaziv görüntüleme yöntemi olarak karşımıza çıkmaktadır (2). Kısa sürede uygulanabilirliği, renal vasküler anatomiyi distal segmental dallara dek ortaya koyabilmesi ve sonuçta RAS'ı yüksek duyarlılık ve özgürlükle saptayabilmesi kontrastlı MRA'yı diğer tarama yöntemlerine üstün kılmaktadır (3).

Gereç ve yöntem

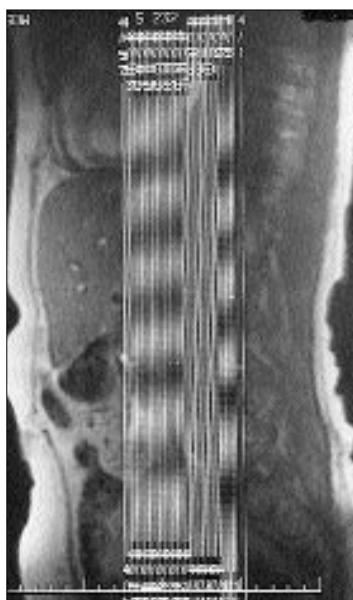
Ocak-Temmuz 2000 tarihleri arasında RAS ön tanısı ile gelen, yaşıları 27-75 arasında değişen, 18 erkek, 8 kadın olmak üzere toplam 26 olgunun renal arterleri, 3B kontrastlı renal arter MRA ve kateter anjiyografi ile incelenmiştir. MR anjiyogramlar 1.5 Tesla Signa Horizon Echo-Speed görüntüleme sisteminde (GE Medical Systems, Milwaukee, Wisconsin, USA) elde edilmiş olup renal arterleri, aortik orifistinden renal hilusa dek içeren bir görüntüleme hacmi, 3B-FSPGR (fast spoiled gradient recalled) sekansı kullanılarak taranmıştır (Resim 1). Kontrast madde otomatik enjektör (Medrad, Spectris, USA) yardımı ile belirli doz ve hızda verilmiştir. Kullanılan parametreleri içeren görüntüleme protokolü Tablo 1'de sunulmaktadır.

Sistem yazılımında mevcut olan "smart prep" otomatik tetikleme ile superior mezenterik arterin orifisi düzeyinde, aksiyal pilot görüntülerde aortaya intralüminal işaretleme yapılmış (Resim 2) ve bu sayede kontrastın renal arterlerde optimal düzeyde yakalanması sağlanmıştır. Kontrastın renal arterlere ulaşmasını takiben, olgulara nefes tutturul-

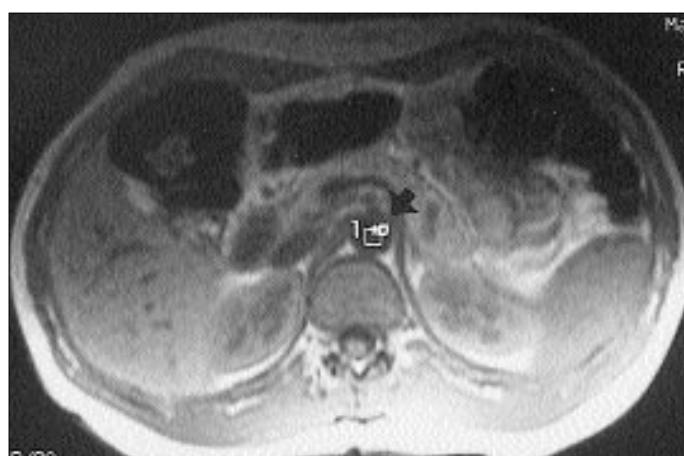
B. Yağmurlu (E), A. Erden, İ. Erden, S. Fitöz, S. Bilgiç
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Radiodiagnostik Anabilim Dalı

Bu çalışma 17. Türk Radyoloji Kongresi'nde (27-31 Ekim, İstanbul) sózlü bildiri olarak sunulmuştur.

Gelişti: 27.11.2001 / Kabulü: 09.07.2002

Resim 1. Sagittal düzlemden pilot görüntüsü üzerine yerleştirilen ve renal arterleri aortik orifistten renal hilusa dek içeren görüntüleme hacmi ("slab") izleniyor.

Resim 2. Süperior mezenterik arterin aortadan çıkış düzeyinde aorta lumenine yerleştirilen "tracker" vokseli (ok) görülmektedir.

muştur (Grafik 1). Elde edilen ham görüntülerden multiplanar reformasyon ile MIP (maksimum intensite projeksiyon) görüntüler oluşturulmuştur.

Tüm olgulara selektif renal arter DSA uygulanmış (Multistar T.O.P. Siemens Medical Systems, Erlangen, Germany) ve MRA bulguları DSA sonuçları ile kıyaslanarak MRA'nın renal arter stenozunu saptamadaki duyarlılık ve özgüllüğü belirlenmiştir.

Bulgular

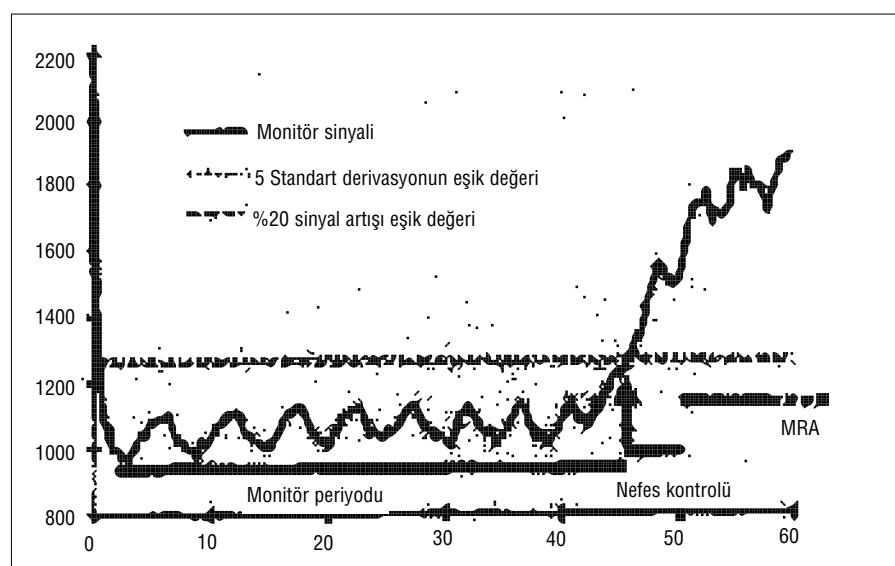
MRA ile 26 olguda toplam 56 adet renal arter görüntülenmiş olup bunların 7'si aortik orijinli aksesuar arterdi. Yirmidört adet renal arterde, tümü ana renal arter proksimal 1/3 kesiminde lokalize olmak üzere, lumen daralması veya sinyal kaybı ile karakterli stenoz saptandı (Resim 3-6). Vizualize olmayan, aortik orifis düzeyinde gürdüğү izlenen 2 adet renal arter ise tıkalı olarak değerlendirildi. Bir olguda soliter böbrek izlendi. Dört olguda kronik böbrek yetmezliği mevcuttu ancak 20 ml gadolinium uygulaması sonrası 24 saatlik takipte böbrek fonksiyon testlerinde (kan üre azotu ve

kreatinin) anlamlı değişiklik kaydedilmedi. Toplam 9 olguda tek veya çift taraklı iliak arter stenozu ve/veya oklüzyonları da ortaya kondu ve DSA öncesi renal arter incelemesi sırasında eş zamanlı alt ekstremité arteriyel inceleme yapılması planlandı.

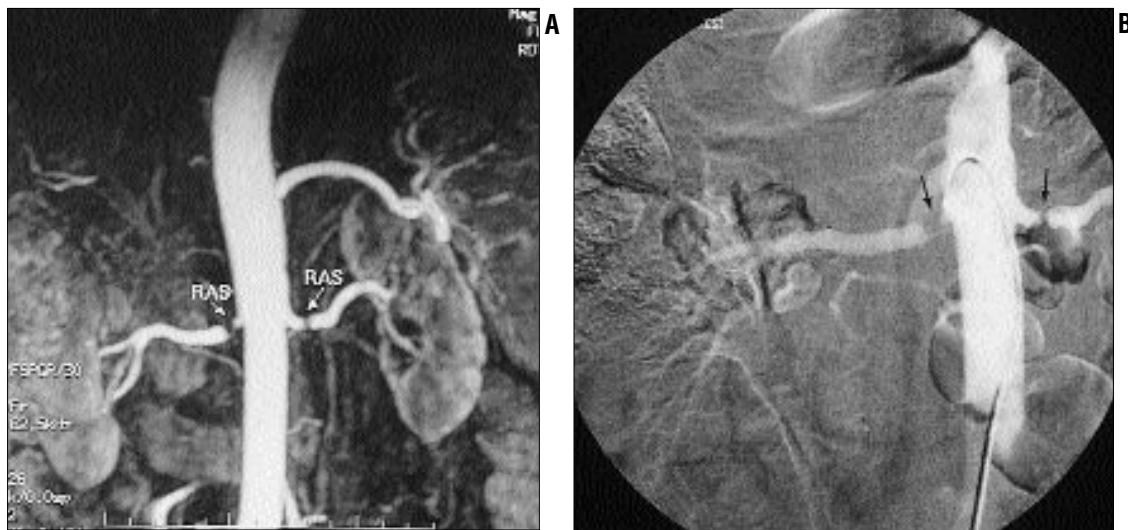
Selektif renal arter DSA'da ise, bu 27 olguda 8'i aksesuar arter olmak üzere toplam 57 adet renal arter saptandı. Yani MR anjiyografik olarak ince kalibredeki bir aksesuar arter net olarak ortaya konamadı. Tanımlanan 57 adet renal arterin 24'ünde stenoz kaydedildi. Bu sayı MRA ile eş gözükse de MR anjiyografik olarak 1 yalancınegatif ve 1 yalancıpozitif stenoz olduğu dikkat çekti. Yalancı pozitif stenoz olan olguda MR anjiyografik olarak saptanan orifis düzeyindeki lüminal daralmanın "dephasing" artefakta ait olduğu düşünüldü (Resim 7). Yalancı negatif stenoz ise çok ince kalibredeki bir aksesuar arterde yine orifis düzeyindeki stenozun MRA ile tespit edilememesine bağlı olarak ortaya çıktı (Resim 8). Diğer 22 arterdeki stenoz ve 2 arterdeki oklüzyon ise DSA ile uyumlu idi. Elde edilen tüm bulgular Tablo 2'de sunulmaktadır.

Tartışma

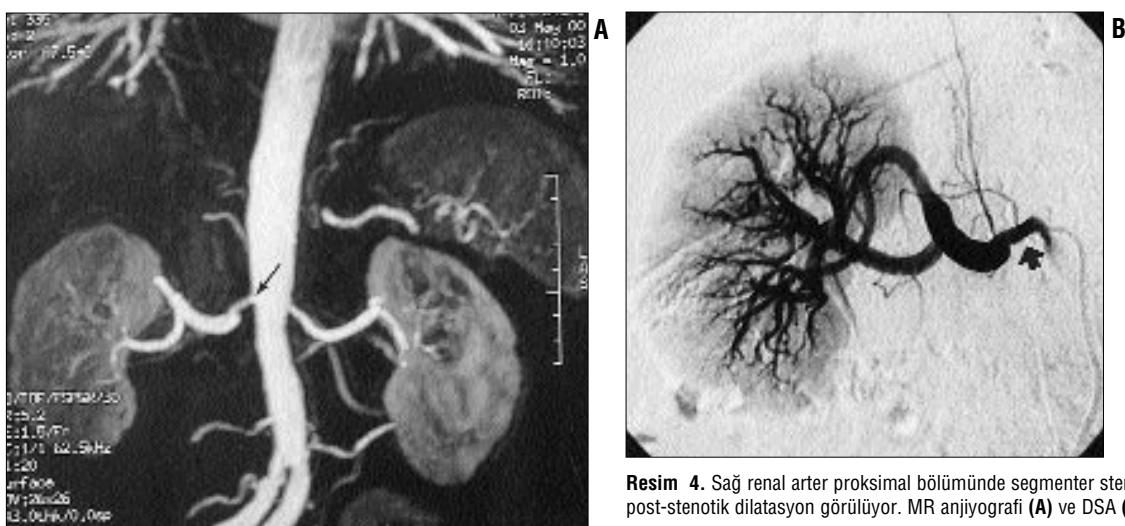
MRA vücuttaki pek çok arteriyel sistemin görüntülenmesinde kullanılan non invaziv bir tekniktir. Renal arter stenozuna yönelik renal arterlerin görüntülenmesinde daha önceki kulla-

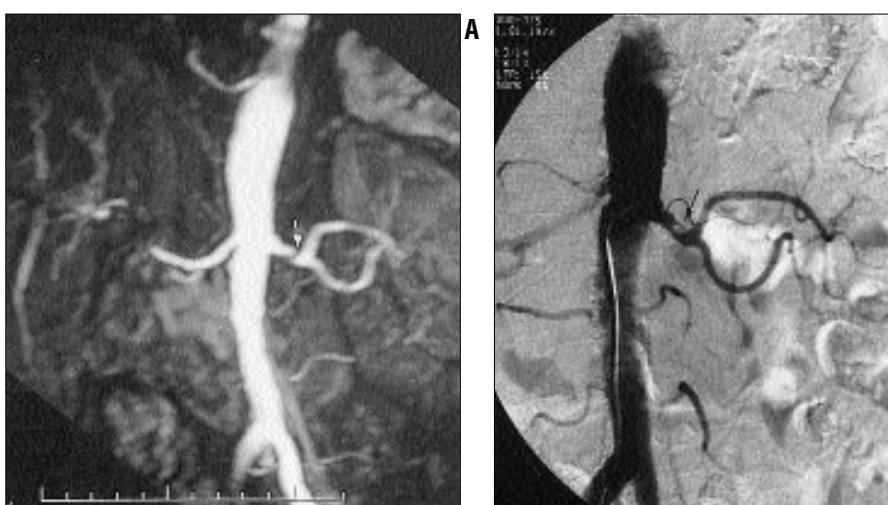
Grafik 1. Okla işaretli düzeyde eşik değeri olan %20'lük bir sinyal artışı izleniyor. Bu artıçın cihaz tarafından belirlenmesini takiben hastaya nefesini tutma komutu veriliyor.

Resim 3. Her iki renal arter proksimal bölgelerinde sinyal kaybı ile karakterize stenoz mevcut. MR anjiyografi (A) ve DSA (B) görüntüleri.

Resim 4. Sağ renal arter proksimal bölümünde segmenter stenoza ait lümen daralması ve post-stenotik dilatasyon görülüyor. MR anjiyografi (A) ve DSA (B) görüntüleri.

Resim 5. Koronal plandaki MIP (maksimum intensite projeksiyon) görüntülerde, sol renal arterde segmental arterlerin ayrışım yerinin hemen proksimalinde stenoza işaret eden sinyal kaybı görülmektedir (ok) (A). Aynı olgunun DSA incelemesinde bu düzeydeki plak yapısına ait dolum defekti mevcut (ok) (B).

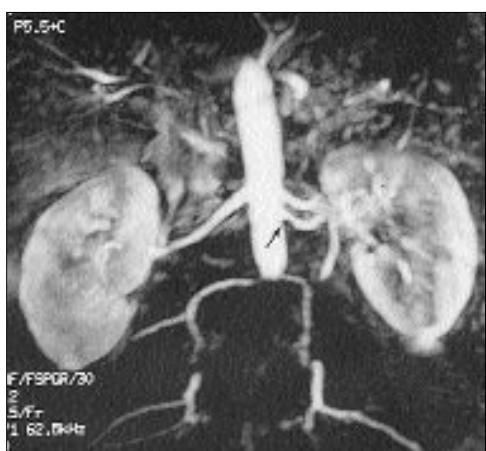
Tablo 1. Kontrastlı renal arter MRA incelemesinde kullanılan parametreler.

Sekans	3B-FSPGR
Görüntüleme düzlemi	Koronal
Sarmal tipi	Faz dizilimli vücut sarmalı
TR (msn)	5.2
TE (msn)	1.5
Sapma açısı	30°
FOV (cm)	26X26
Kesit kalınlığı (mm)	1.2-3
Matriks	256X128
Kesit sayısı	60
NEX	0.75
Süre (sn)	12-16
Kontrast miktarı (ml)	20
Enjeksiyon hızı (ml/sn)	2.5

(TR: Time to repeat, TE: Time to echo, FOV: Field of view, NEX: Number of excitations)

Resim 6. MR anjiyografik MIP (maksimum intensite projeksiyon) görüntüde sağ renal arterin ortadan ayrıldığı noktada stenoza ait kalibre kaybı, düzensizlik ve hafif sinyal azalması (*ok*) mevcut (**A**). DSA görüntülerde sağ renal arter orifisinde MR anjiyografi ile uyumlu darlık görülmüyor (*ok*) (**B**).

Resim 7. Sağ böbrek aortadan ayrılan tek, sol böbrek ise iki renal arterle besleniyor. Her iki tarafta üst polü besleyen renal arterler normal olarak değerlendirilirken MR anjiyografik görüntülerde (**A**) solda alt polü besleyen renal arter proksimal bölümünde hafif-orta derecede stenoza işaret ettiği düşünülen lumen daralması izleniyor (*ok*). Ancak DSA (**B**) görüntülerde bu düzeyde stenoz izlenmemesi nedeni ile söz konusu lumen daralmasının ostial düzeydeki türbülent akıma bağlı ortaya çıkan "dephasing" artefakta ait olduğu düşünülüyor.

Tabelo 2. MRA ve DSA'da saptanan ana ve aksesuar renal arter sayısı ile stenoz-oklüzyon saptanan olgular.

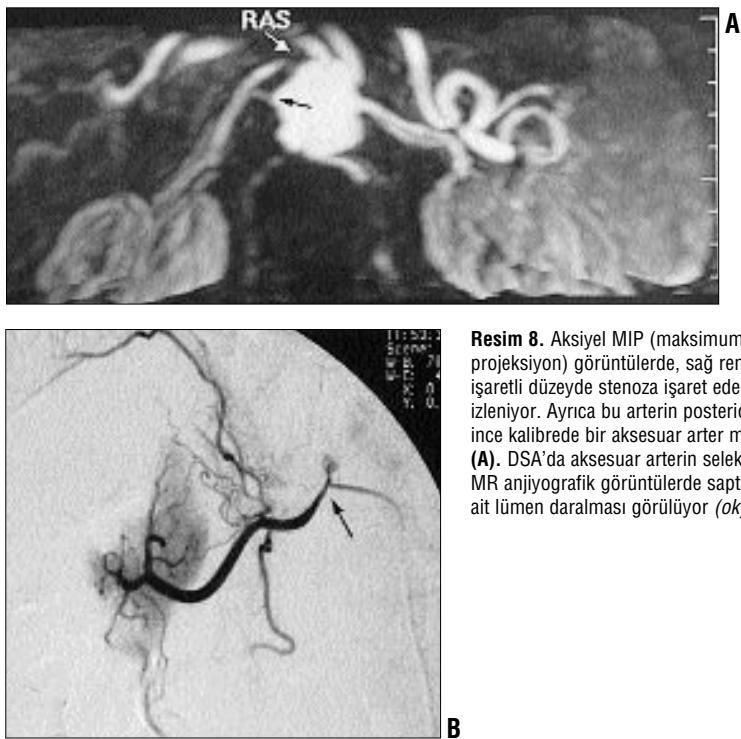
Yöntem	Olgı	Renal arter sayısı	Aksesuar renal arter sayısı	Stenoz	Oklüzyon
MRA	26	56	7	24	2
DSA	26	57	8	24	2

MRA ve DSA ile saptanan stenotik renal arter sayısı eş gözükse de birer adet yalancı negatif ve pozitif stenoz mevcuttur. Bu bulgular doğrultusunda üç boyutlu, kontrastlı, dinamik renal arter MRA'nın duyarlılığı %95, özgüllüğü ve doğruluk oranı %96 olarak bulunmuştur.

nilan konvansiyonel MRA yöntemleri, "time-of-flight" (TOF) ve "phase-contrast" (PC) MRA'dır. Gedroye ve arkadaşları 3B-PC yönteminin duyarlılığını %84, özgüllüğünü %91 olarak bildirmektedir (4). PC MRA yönteminde görüntü kalitesinin yüksek olmasına karşın inceleme süresinin uzunluğu, incelenen volümün sınırlı olması ve aksesuar arterleri gösterme-deki güçlükler yöntemin bilinen dezavantajlarıdır (5,6). 2B-TOF yöntemin-

de ise duyarlılık ve özgüllük Servois ve arkadaşları tarafından sırası ile %70-85 ve %78-86 olarak bildirilmektedir (7). Her iki tekniğin kombinasyonlarında ise bu değerler %87 ve %97'ye çıkmaktadır (8). TOF tekniğinin dezavantajı, hareket halindeki kan protonlarının damar içindeki normal laminer akım profili bozulduğunda değişik yönlerde hareketi sonucunda oluşan sinyal kaybıdır. Bu sinyal kaybı, renal arterlerin düşük kalibreli dis-

tal bölümlerde ve büküntülü veya stenoza ikincil oluşan türbülent akımda belirginleşmektedir (9). Prince ve arkadaşları bunu ortadan kaldırmak için görüntülenen volüm içindeki kanın sinyal intensitesini artırmak amacıyla yüksek doz gadolinyum kullanımını önermiş ve 3B-TOF sekansında aorta ve dallarında sinyalin arttığını gözlemiştir (10). Bu yöntem ile yapılan çalışmalarda duyarlılık ve özgüllük oranları %94 ve %98'e kadar çıkmaktadır (11). Yöntemin en önemli teknik özelliği intravenöz olarak enjekte edilen ve kanın T1 relaksasyon süresini kısaltarak çevre dokularla kan arasında etkin bir kontrast yaratan paramanyetik ajanın görüntülenmek istenilen vasküler sistemden ilk geçisi sırasında saniyelerle ifade edilen çok kısa sürelerde görüntü elde edilmesi ise bir diğer önemli özelliğidir (3).

Resim 8. Aksiyel MIP (maksimum intensite projeksiyon) görüntülerde, sağ renal arterde okla işaretli düzeye stenoza işaret eden sinyal kaybi izleniyor. Ayrıca bu arterin posteriorunda lokalize çok ince kalibrede bir aksesuar arter mevcut (*siyah ok*) (A). DSA'da aksesuar arterin selektif incelenmesinde MR anjiyografik görüntülerde saptanamayan stenoza ait lumen daralması görülmüyor (*ok*) (B).

Kontrastlı 3B-MRA, tanımlanan yüksek oranlar sayesinde klinik uygulamalarda hızla kabul görmüş ve günümüzde rutin kullanıma geçmiştir. Çalışmamızda da oldukça yüksek olarak bulunan duyarlılık oranları sayesinde, en sık RAS sebebi olarak bildirilen proksimal yerleşimli aterosklerotik lezyonların ortaya konmasında etkin bir non invaziv tarama yöntemi olarak karımıza çıkmaktadır. Ancak yine de incelemenin bazı teknik sınırlamaları ve artefaktları mevcuttur. Doğru tanışal yaklaşım için bunların bilinmesi şarttır. Hızlı gradyent eko görüntüleme ve ekoplanar teknoloji, inceleme süresini oldukça kısaltmış, rutin olarak kullanılan yüzey sarmalları sinyal-gürültü oranını dolayısı ile görüntü kalitesini artırmıştır. Bu sayede çok ince kalibredeki aksesuar arterlerin bile görüntülenmesi mümkün olmaktadır. Ancak çalışmamızda da olduğu gibi aksesuar arterlerdeki stenozların doğru tanınma oranı halen düşüktür. Bunun başlıca sebebi ince kalibredeki aksesuar arterlerde görüntü rezolusyonunun sınırlayıcı faktör olmasıdır (12). İnce kalibredeki lümende spasyal presatürasyon ve gadoliniumun T1 kısaltıcı etkisi azalacağından yeterli satürasyon sağlanamam-

yacak ve stenoz değerlendirilmesi güçleşecektir (12). İntrarenal ve segmental dallarda stenoz oldukça nadir görülür ve sıkılıkla genç non azotemik hipertansif olgularda veya fibromüsküller displazide (FMD) izlenir. Çalışmamızda bu düzeye bir stenoz tespit edilmemekle birlikte bu düzeydeki stenozlarda da tanışal güçlükten bahsedilmektedir (12). Bu nedenle genç yaş olgu grubunda veya FMD şüphesinde MRA normal olsa dahi klinik olarak RAS şüphesinin devamında kateter anjiyografi önerilmektedir (12).

Tanımlanan teknik sınırlamalar dışında en sık görülen artefaktlar zamanlama hatalarına bağlı gelişir. İtravenöz kontrast ajanın görüntülenmek istenen vasküler sistemde arteriel fazda yakalanması görüntü kalitesi için şarttır. Erken enjeksiyonlarda yeterli arteriel sinyal elde edilemezken, geç enjeksiyonlarda venöz dönüse bağlı ilgili sistem venlerinin kontrastlanması, arterler ile süperpozisyonna neden olarak yorumu güçlendirmektedir. Çalışmamızda kullandığımız otomatik tetikleme ile bu zamanlama optimal şekilde ayarlanabilmiştir. Ancak yine de çalışmamızda dahil dolaşımın hızlı olduğu genç olgu grubunda, sıkılıkla sol renal vende olmak

üzere venöz yapıların kontrastlanması, otomatik tetikleme için yerleştirilen "tracker" vokselinin SMA düzeyinden daha proksimale konması ile aşılmaya çalışılmıştır. Ayrıca cihazın kontrasti tespit etmesini takiben nefes kontrolünün sağlandığı yaklaşık 8 saniyelik süre bu amaç için kısaltılmıştır. Ancak yine de venöz dönüş gerçekleştmiş ham görüntüler ile korele değerlendirme yapılmıştır. Burada dikkat edilmesi gereklili nokta özellikle tek taraflı erken venöz dönüşün, arter-yovenöz bir malformasyona ait olabileceği (3,13).

Çalışmamızdaki olgularda sıkılıkla rastladığımız bir diğer sınırlama, respiratuar artefaktlardır. Apnenin optimal sağlanamamasına bağlı oluşan çift kontur görünümü ve özellikle orifis düzeyinde netliğin kaybolması yalancı stenoz görüntülerine neden olmaktadır (13). Ancak obstrüktif veya restriktif akciğer patolojisi olan olgularda inceleme süresi kısaltılmış olup bu olgularda solunum hareketinin ani ve derin değilse görüntü kalitesini fazla bozmadığı gözlenmiştir.

Çalışmamızdaki olgulardaki bir diğer gözlemimiz, stenoz düzeylerinde oluşan abartılı sinyal kaybının, stenoz derecesini doğru tayinini engellemesidir. Kontrastlı inceleme ile söz konusu sinyal kayipları büyük oranda engellenmekle birlikte, şiddetli stenoz veya orifis düzeyi gibi türbülən akımın olduğu bölgelerde bir miktar "dephasing" yani sinyal kaybı olmaktadır (13-15). Nitekim çalışmamızdaki bir olgunun proksimal renal arterinde bu mekanizma ile oluştuğunu düşündüğümüz sinyal kaybı stenoz olarak yorumlanmış ancak DSA'da normal olarak değerlendirilmiştir. Özellikle orifiste lokalize lumen daralması şeklinde izlenen hafif sinyal kayiplarında, "dephasing" artefakt yönünden dikkatli olunmalıdır. Çalışmamızın bir sonucu olarak gözlemimiz, arter seyrinde devamsızlığa yol açan sinyal kayiplarının stenozun güvenilir bulgusu olduğunu göstermektedir.

Sonuç olarak üç boyutlu kontrastlı, dinamik renal arter MRA, RAS yönünden kateter anjiyografiye alternatif, etkin bir non invaziv tarama yöntemi

midir. Tek seferlik nefes kontrolü sayesinde oldukça kısa sürede alınan yüksek rezolüsyonlu görüntüler, objektif bir tanısal yaklaşım ve bunun sonucunda da yüksek duyarlılık, özgüllük ve tanısal doğruluk oranlarına olanak vermektedir.

Kaynaklar

1. Taylor JW. Clinical Applications of Doppler Ultrasound 2. nd edition, Singapore: Raven Press, 1995; 164-171.
2. Fenlon HM, Yücel EK. Advances in abdominal, aortic and peripheral contrast-enhanced MR angiography. *MRI Clin Nort Am* 1999; 7:319-336.
3. Prince MR. 3D Contrast enhanced MR Angiography. 2 nd edition. Germany: Springer, 1999; 3-41:89-107.
4. Gedroye P, Neerhut R, Negus R et al. MRA of renal artery stenosis. *Clin Radiol* 1995; 50:436-439.
5. De Cobelli F, Vanzulli A, Sirono S et al. Renal artery stenosis. Evaluation with breath-hold three-dimensional dynamic gadolinium enhanced versus three-dimensional phase-contrast MRA. *Radiology* 1997; 205:689-695.
6. Hany TF, Debatin JF, Leung D, Pfammatter T. Evaluation of the aortoiliac and renal arteries: Comparison of breath-hold contrast-enhanced 3D MRA with conventional catheter angiography. *Radiology* 1997; 204:357-362.
7. Servois V, Laissy JP, Ferger C et al. Two-dimensional TOF MRA of renal arteries without maximum intensity projection: A prospective comparison with angiography in 21 patients screened for renovascular hypertension. *Cardiovasc Intervent Radiol* 1994; 17:138-142.
8. Debatin JF, Spitzer CE, Grist TM et al. Imaging of the renal arteries: Value of MR angiography. *AJR* 1991; 157:981-990.
9. Thornton J, Callaghan JO, Walshe, O'Brien E, Varghese JC, Lee MJ. Comparison of digital subtraction angiography with gadolinium-enhanced MR angiography in the diagnosis of renal artery stenosis. *Eur Radiol* 1999; 9:930-934.
10. Prince MR. Gadolinium enhanced MRA. *Radiology* 1994; 191:155-164.
11. Prince MR, Narasimham DL, Stanley JC et al. Gadolinium enhanced MRA of abdominal aortic aneurysms. *J Vasc Surg* 1995; 14:656-669.
12. Rieumont MJ, Kaufmann JA, Geller SC et al. Evaluation of renal artery stenosis with dynamic gadolinium enhanced MRA. *AJR* 1997; 169:39-44.
13. Lee VS, Martin DJ, Krinsky GA, Rofsky NM. Gadolinium enhanced MRA: Artifacts and pitfalls. *AJR* 2000; 175:197-205.
14. Prince MR. Renal and mesenteric MR angiography. RSNA Categorical Course in Diagnostic Radiology: Body MR 1999; 131-151.
15. Thornton MJ, Thornton F, O'Callaghan J et al. Evaluation of dynamic gadolinium enhanced breath-hold MRA in the diagnosis of renal artery stenosis. *AJR* 1999; 173:1279-1283.

THREE-DIMENSIONAL CONTRAST ENHANCED MRA IN RENAL ARTERY STENOSIS: COMPARISON WITH DIGITAL SUBTRACTION ANGIOGRAPHY

PURPOSE: To evaluate the diagnostic value of three dimensional dynamic gadolinium-enhanced renal artery MR angiography in hypertensive cases to detect renal artery stenosis.

MATERIALS AND METHODS: Twenty-six patients, 18 men and 8 women, suspected of having renal artery stenosis with clinical and laboratory findings were enrolled in this study. All cases were evaluated with three-dimensional contrast-enhanced renal artery MR angiography and selective renal artery digital subtraction angiography (DSA) respectively. MR angiographic findings were compared with DSA which is the gold standard technique for the diagnosis of renal artery stenosis.

RESULTS: A total of 56 renal arteries were visualized by MR angiography, where 24 of them were found to be stenotic and 2 of them occluded. One false-negative and one false-positive result were encountered with MR angiography, but all other stenoses as well as the occlusions were confirmed with DSA. MR angiography failed to diagnose the stenosis of a low-calibrated accessory renal artery. A signal loss due to a dephasing artifact caused by the turbulent flow at the ostium was misinterpreted as stenosis. According to these findings gadolinium-enhanced renal artery MR angiography had a sensitivity of 95%, specificity of 96% and an accuracy of 96% compared to DSA.

CONCLUSION: Contrast-enhanced renal artery MR angiography allows accurate evaluation of patients suspected to have renal artery stenosis without the known risks associated with nephrotoxic contrast agents, ionizing radiation or arterial catheterization. It offers many advantages as it is a quick, non-invasive, objective screening method in the diagnosis of renal artery stenosis and is reliable with high sensitivity-sensitivity rates.

TURK J DIAGN INTERVENT RADIOL 2002; 8:527-532